

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/68332

Sayı : 72079556-610-672
Konu : Soru Önergesi (7/68332)

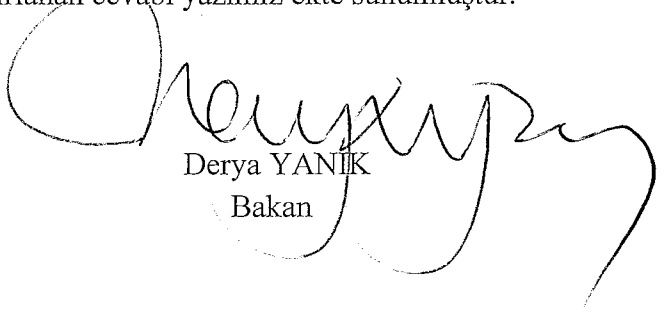
04.08.2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.07.2022 tarihli ve 1046755 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Oya ERSOY tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/68332 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

İstanbul Milletvekili Sayın **Oya ERSOY**'a Ait 7/68332 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla; çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Düzensiz göç yolu ile gelen ve kolluk birimleri tarafından tespit edilen çocuklar hakkında başta Çocuk Koruma Kanunu, 2828 Sosyal Hizmetler Kanunu ve 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu gereğince çocukların üstün yararları doğrultusunda çeşitli hizmetler yürütülmektedir.

Bakanlığımızca bildiri yapılan çocuk ve ailesi hakkında derhal sosyal inceleme yapılmaktadır. Yapılan sosyal inceleme sonucu ihmal, istismar, şiddet, can güvenliği tehdidi, terk, buluntu vb. nedenlerle korunmaya ihtiyacı olduğu tespit edilen tüm çocuklar ilgili mahkemeden bakım tedbiri kararı alınarak kuruluşlarımızda korunma ve bakım altına alınmaktadır.

Ülkemizde kamp dışında yaşayan uluslararası veya geçici koruma altında olan çocukların Çocuk Hakları İl Çocuk Komiteleri aracılığıyla topluma uyumlarının sağlanması çocuklar arasında karşılıklı diyaloga ve bilgi alışverişine olanak sağlayacak bir platformun oluşturulması amacıyla Bakanlığımız ve UNICEF Türkiye Temsilciliği işbirliğinde "Sosyal Uyum Programı" düzenlenmektedir.

Söz konusu programla; çocukların karşılaştıkları sorunların üstesinden gelebilmeleri, yaşam becerilerinin geliştirilmesi, sosyal uyum problemlerini en aza indirebilmeleri, toplumdaki mevcut risk ve kaynaklarla ilgili farkındalıklarını arttırabilmeleri, haklarına uygun bir yaşam sürmelerinin sağlanabilmesi ve aynı zamanda kültürler arasında karşılıklı anlayışın ve hoşgörünün geliştirilebilmesi hedeflenmektedir.

Ülkemizde şiddet mağduru tüm kadınlar ve beraberindeki çocuklar statüsü ve uyruğuna bakılmaksızın ihtiyaç duyduklarında 6284 sayılı Kanunun sağladığı tüm korumalardan ve Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden faydalanabilmektedirler.

Bakanlığımıza bağlı kadın konukevlerinden 2021 yılında 3.945 kadın ve beraberindeki 1.794 çocuk olmak üzere toplam 5.739 yabancı uyruklu kişi hizmet almıştır. 2022 yılı Haziran ayı itibarıyla 1.423 kadın ve beraberindeki 1.614 çocuk olmak üzere toplam 3.037 yabancı uyruklu kişi hizmet almıştır.

Bakanlığımız bünyesinde oluşturulan "Alo 183 Sosyal Destek Hattı" şiddete uğrayan ya da uğrama riski taşıyan, destek ve yardıma ihtiyacı olan kadın ve çocuklar için haftanın 7 günü 24 saat hizmet vermektedir. Arapça ve Kürtçe dillerinde de hizmet veren hattın, kısa mesaj ile iletişim özelliği ve işitme engelli bireyler için 3G özelliği de bulunmaktadır.

Şiddet riski altında bulunan kadınların acil durumlarda yardıma erişmek için başvurmasını kolaylaştıran önemli bir aplikasyon olan KADES; Türkiye'de ikamet eden yabancı uyruklu vatandaşların da kolay erişebilmesi amacıyla Arapça, Farsça, Fransızca, İngilizce, Rusça, İspanyolca, Almanca, Özbekçe, Kırgızca ve Kürtçe dilleri olmak üzere 10 dile çevrilerek güncellenmiştir.

Yabancılar İletişim Merkezi (YİMER 157) Türkçe, İngilizce, Arapça, Rusça, Almanca, Farsça ve Peştuca olmak üzere 7 dilde 7 gün 24 saat kesintisiz hizmet sunmaktadır.

Ülkemizde şiddete maruz kalan ya da kalma riski altında olan kadınlara ve beraberindeki çocuklara yönelik Bakanlığımız bünyesinde hizmet sunan kurumsal mekanizmalar ŞÖNİM, kadın konukevleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri (SHM) Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları olup, söz konusu mekanizmalardan herhangi bir ayırım olmaksızın tüm şiddet mağdurları faydalanmaktadır.

SHM'ler tarafından Türkiye'de bulunan geçici koruma ve uluslararası koruma statüsündeki dezavantajlı kişilerin sosyal hizmetlere erişimini artırmak ve psikolojik ve sosyal anlamda güçlenmesini sağlamak amacıyla psikososyal destek çalışmaları yürütülmektedir. Şiddetle mücadelede hizmet sunan ilgili birimlerimizde şiddet mağduru mülteci/göçmen vb. kadın ve çocukların şiddetten korunması ve güçlendirilerek yeni hayat tesis etmelerine yönelik çeşitli hizmetler sunulmaktadır.

Ülkemizde kadınların çalışma hayatının her alanına tam ve etkin katılımının sağlanması amacıyla Bakanlığımızca çeşitli çalışmalar yürütülmektedir.

"Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi", "Türkiye'nin Mühendis Kızları Projesi", "Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi", "Finansal Okuryazarlık ve Kadınların Ekonomik Güçlenmesi Seminerleri" ve ilgili kurum, kuruluş, özel sektör işbirliğinde gerçekleştirilen diğer çalışmalar ile kadın istihdamına yönelik farkındalık oluşturulmasına ve kadınların işgücüne katılımının artırılmasına katkı sunulmaktadır.

Diğer taraftan, Türkiye'deki Mülteciler için Mali Yardım Programı (FRIT II) kapsamında fonlanan "En Kırılgan Grupları Türk Vatandaşları ile Geçici Koruma ve Uluslararası Koruma Altındaki Kişilerin Sosyal Hizmetlere Erişiminin Artırılması" (SOHEP) Projesi Bakanlığımızın ilgili birimleri tarafından yürütülmektedir.

Proje ile "Sosyal Koruma Sektörü" alanında geçici koruma ve uluslararası koruma altındaki kişilerin ve Türk vatandaşlarının sosyal hizmetlere erişiminin artırılması amaçlanmaktadır.

Aralık 2021'de uygulanmaya başlanan ve Ağustos 2023'de tamamlanması öngörülen Proje ile Ülkemizde geçici koruma altındaki Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı 6 ilimizde yaşlılara yönelik gündüz hizmet merkezlerinin açılması amaçlanmaktadır. Proje kapsamında, gündüz hizmet merkezleri içinde 1'er beceri atölyesinin açılması ve bu merkezlerin kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla bir eğitim programı hazırlanması, hazırlanan eğitim programı doğrultusunda Bakanlık kuruluşlarında çalışan 900 personele eğitim verilmesi hedeflenmektedir.

Söz konusu proje kapsamında ayrıca 81 ilde Bakanlığımız kadın hizmet birimlerince sunulan temel hizmetlere yönelik standart programın (Psiko-Sosyal Destek ve Müdahale Programı) oluşturulması, konukevi sonrası destek programının geliştirilmesi, teknoloji cihazları, şoförlü araç temini, kuruluşlarımıza yönelik tefrişat alımı, meslek elemanlarının ve destek personelinin hizmet sunum kapasitesinin geliştirilmesine yönelik temel ve ileri düzey eğitimler gerçekleştirilmesi, süpervizör ve eğitici havuzu oluşturulması, izleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında il çalışma ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi ile ilgili kurum ve kuruluşlar arasındaki işbirliği ve koordinasyonun artırılmasına yönelik il toplantılarının gerçekleştirilmesi planlanmaktadır. Projenin uygulanma süreci devam etmektedir.

Birleşmiş Milletler Mülteciler Birimi (UNHCR) ve Bakanlığımız arasında gerçekleştirilen işbirliği kapsamında hazırlanan 2022 Çalışma Planında kadın konukevleri ve ŞÖNİM'lerin kadın

göçmenlere yönelik önleyici ve koruyucu hizmet sunum kapasitesinin artırılması amacıyla faaliyetlere yer verilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımızca Ülkemizde bulunan yabancılara yönelik Sosyal Uyum Yardımı (SUY), Tamamlayıcı Sosyal Uyum Yardımı (T-SUY) ve Şartlı Eğitim Yardım (YŞEY) programları yürütülmektedir. Bahse konu sosyal yardım programları Avrupa Birliği tarafından finanse edilmekte ve tahsis edilen kaynak projelendirilerek kullanılmaktadır. Programların uygulayıcıları ise Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu (IFRC), Türk Kızılayı ve Bakanlığımızdır.

Bu kapsamda:

Geçici barınma merkezleri dışında ikamet eden ve muhtaç olma kriterlerine, hanede sosyal güvence olmaması ve demografik kriterlerden en az birine uyması şartlarını sağlayan 99 ile başlayan kimlik numarasına sahip Geçici Koruma Statü Sahipleri, Uluslararası Koruma Statü Sahipleri, Uluslararası Koruma Başvuru Sahipleri ve İnsani İkamet İzni olan yabancılara yönelik Sosyal Uyum Yardımı ve Tamamlayıcı Sosyal Uyum Yardımı Programı;

Geçici barınma merkezleri dışında ikamet eden, ihtiyaç sahibi, okulun açık olduğu dönemlerde 1 ayda 4 günden fazla (%80) devamsızlık yapmayan, Milli Eğitim Bakanlığında ve geçici eğitim merkezlerinde okuyan tüm yabancı çocuklara yönelik Yabancılara Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı Programı yürütülmektedir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.